

Næringslivets Hovedorganisasjon

Saksbehandler, innvalgstelefon
Gøril Hjelseth, 69247139

Att. Regiondirektør Nina Solli

**Dette brevet er fra Statsforvalteren som
frem til 31.12.2020 het Fylkesmannen**

Svar på henvendelse om ulik praksis i kommunene i Viken - stenging av butikker og krav til avstand – covid-19-forskriften kap. 5A

Statsforvalteren viser til brev fra NHO datert 23. mars 2021 vedrørende ulik praksis i kommunene i Viken når det gjelder nedstenging av butikker. NHO ber også om mer tydelige beskrivelser på om det nå stilles krav om minst én eller to meters avstand til andre.

Fra 16. mars 2021 ble alle kommunene i Viken omfattet av kapittel 5A i covid-19-forskriften om forsterkede smitteverntiltak i enkelte kommuner – særlig høyt tiltaksnivå.

Stenging av butikker

Det følger av forskriftens § 16b. første ledd bokstav b at butikker, med unntak av de som er listet opp i bestemmelsens nr. 1 til 9, skal holde stengt. Blomsterbutikker er ikke omfattet av unntakene som er listet opp, og må derfor holde stengt. Statsforvalteren har mottatt flere henvendelser fra blomsterbutikker og blomsterforeninger som har påpekt at dette fraviker Oslo kommunes lokale forskrift, hvor enkelte blomsterbutikker kan holde åpent. Vi har oppfattet henvendelsene som innspill til en eventuell endring av covid-19-forskriften. Statsforvalteren har ikke myndighet til å endre forskriften. Vi har derfor videresendt henvendelsene til Helse- og omsorgsdepartementet som ansvarlig departement. En kopi av dette brevet går også til departementet, som bes vurdere om det er grunn til å endre forskriften på dette punktet.

Covid-19-forskriften § 16b andre ledd åpner opp for at butikker og varehus som må holde stengt likevel kan holde åpent for avhenting av forhåndsbetalte bestilte varer når det er etablert smittevernfarende forsvarlige løsninger for utlevering av varene («klikk og hent-løsninger»). Vi viser til hva Helsedirektoratet skriver på sin [hjemmeside](#) om hva som menes med smittevernfarende forsvarlige løsninger for utlevering av varene.

Etter vår oppfatning taler ordlyden i bestemmelsen for at varene må være både bestilt og betalt før de kan utleveres. Formålet med bestemmelsen er å forhindre samling av mennesker, for dermed å begrense smitten. Bestemmelsen skal også hindre mobilitet slik at smitten ikke spres over kommunegrensene. Etter vår oppfatning taler formålet med bestemmelsen for en streng tolking av

ordlyden, dvs. at betalingen må skje på forhånd ved hjelp av f.eks. vipps eller kortbetaling via internett. Dersom butikker som er underlagt stengingspåbud flytter hele eller deler av butikkens varesortiment ut på for eksempel torg, fortau eller fellesarealene på kjøpesenter, omgår butikken stengingspåbudet¹, og hensikten med forskriften vil dermed undergraves.

Oslo kommune har en tilsvarende bestemmelse i sin lokale koronaforskrift, og skriver blant annet følgende på sin hjemmeside:

Forskriften tillater at butikker og varehus kan holde åpent for avhenting av forhåndsbetalte varer. Det er bare åpnet for salg av forhåndsbetalte og forhåndsbestilte varer. Formålet med bestemmelsen er at det skal være mulig å bestille nødvendige varer, men at det ikke skal være et «shoppingtilbud» som trekker kunder ut i bybildet. Varen skal derfor være bestilt før avreisen finner sted. Forskriften åpner ikke for at butikker kan benytte løsninger der kunden står utenfor butikk og peker på en vare som ønskes kjøpt. Det skyldes at formålet med nedstengningen er å redusere mobilitet og sosiale arenaer.

Krav om avstand til andre

Covid-19-forskriften har ingen bestemmelse som direkte pålegger folk å holde avstand til hverandre, men det følger av § 16h. første ledd det er en plikt til å bruke munnbind når det ikke er mulig å holde minst én meters avstand i butikker, i fellesarealene på kjøpesentre, på serveringssteder, i tros- og livssynshus, på kollektivtransport og innendørs stasjonsområder, og i lokaler for kultur-, sports- og fritidsaktiviteter. Forsettlig eller uaktsom overtredelse av plikten til å bruke munnbind straffes med bot eller fengsel i inntil 2 år, jf. smittevernloven § 8-1.

Nasjonale myndigheter har i tillegg hatt en generell *anbefaling* om å holde minst én meters avstand til andre. På pressekonferansen i går kom det frem at den generelle anbefalingen nå er å holde minst *to* meters avstand til andre. Dette er en anbefaling, dvs. ikke en straffesanksjonert regel. Kommunene har på visse vilkår myndighet til å vedta lokale smitteverntiltak i forskrift som er *strengere* enn de nasjonale reglene, jf. smittevernloven § 4-1. Kommunene kan imidlertid ikke vedta regler som *lemper* på regler fastsatt av nasjonale myndigheter. Etter hva vi kjenner til, er det ingen kommuner i Viken som per i dag har forskriftsfestet et krav om minste avstand mellom personer.

Med hilsen

Valgerd Svarstad Haugland
statsforvalter

Espen Pålsrud
direktør
Stab for samordning,
beredskap og prosjekt

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Helse- og
omsorgsdepartementet
Helsedirektoratet

Postboks 8011 Dep 0030 OSLO

¹ Jf. uttalelse fra pressevakt Sigvor Melve i Helsedirektoratet, gjengitt i Moss Avis 23. mars 2021.

